

УДК 908(477.43.21)“2017”

О.Б.Комарницький

**Кам'янець-Подільська міська організація
Національної спілки краєзнавців України у 2017 р.:
основні результати діяльності**

У статті охарактеризовано діяльність у 2017 р. Кам'янець-Подільської міської організації Національної спілки краєзнавців України. Йдеться про кількісний і якісний склад осередку, який за цими показниками є найкращим у Хмельницькій області. Зазначається, що осередок гідно представлений в керівних органах НСКУ, в органах місцевого самоврядування. Низка краєзнавців очолюють наукові інституції. Розповідається про проведення організацією декількох наукових конференцій та круглих столів, участь її членів у громадсько-науковій діяльності, зокрема, у рецензуванні конкурсних робіт членів МАН України, членстві у журі цього конкурсу, предметних олімпіадах з історії, конкурсів студентських наукових робіт, здобутки вихованців членів осередку. Автор аналізує співпрацю краєзнавців міста з учителями регіону, показує проведення фольклористичної роботи, діяльність археологів-краєзнавців. Наводяться дані про публікацію краєзнавцями монографій, книг, брошур та покажчиків, навчальних видань, статей, редагування наукових збірників та бібліографічних покажчиків, рецензування наукових видань, роботу у складі спеціалізованих вчених рад по захисту дисертацій Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Національного інституту стратегічних досліджень, рецензування дисертацій, написання відгуків на автореферати дисертацій.

Ключові слова: Кам'янець-Подільський, краєзнавці, осередок, книга, збірник, конференція.

В незалежній Україні національно-культурне відродження нашого народу стало реальністю. Все більше і більше зростає інтерес до минулого своєї Батьківщини, краю де народився і живеш, де виросло не одне покоління родичів, близьких і знайомих. Знання свого краю є невід'ємною частиною духовності, важливий засіб забезпечення нерозривного зв'язку минулого нашого краю з вітчизняною і світовою історією. Значну роботу у цьому напрямку проводить Кам'янець-Подільська міська організація Національної спілки краєзнавців України.

У нашій статті ми охарактеризуємо діяльність означеного осередку у 2017 р.

На 1 січня 2018 р. міська організація налічувала 59 осіб, у т.ч. 14 докторів наук, професорів, 30 кандидатів наук, доцентів. Наприкінці 2017 р. виявили бажання бути членами НСКУ доктори філологічних наук, професор Л.М.Мар-

чук і доцент О.А.Рарицький, декан факультету української філології і журналістики, кандидат філологічних наук, доцент Б.О.Коваленко, кандидати філологічних наук, доценти Т.О.Джурбій, Н.Д.Коваленко, О.І.Почапська, голова міської організації Всеукраїнського товариства «Просвіта» В.В.Полятинчук, краєзнавець Д.Р.Яблонська. Нині їхні документи у стадії підготовки для затвердження у Президії НСКУ.

Приємно, що у звітному 2017 р. член спілки А.Ю.Скрипник захистив докторську дисертацію. О.М.Завальнюк та І.М.Конет є переможцями XII обласного конкурсу науково-дослідних робіт відповідно номінаціях «Гуманітарні науки» і «Фундаментальні НДР». О.М.Завальнюк і Н.О.Урсу нагороджені високими державними нагородами – відповідно Почесними грамотами Кабінету Міністрів України і Верховної Ради України, С.А.Копилов – грамотою Верховної Ради України. О.Б.Комарницький удостоєний премії імені Іона Винокура.

У 2017 р. краєзнавці міста працювали над втіленням у життя рішень IV–V з'їздів НСКУ, пленумів обласної організації спілки.

Члени міської організації підтримують товариські, дружні взаємини з колегами з інституту історії, політології і етнології Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, історичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, науковцями Державних архівів Вінницької, Хмельницької та Житомирської областей, Хмельницького історичного музею, Державного історико-культурного заповідника «Межибіж» (сmt. Меджибіж Летичівського району), Кам'янець-Подільським державним історичним музеєм-заповідником, Національним історико-архітектурним заповідником «Кам'янець», Кам'янець-Подільськими міською організацією Національної спілки журналістів України, міським об'єднанням Товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка. Впродовж року вивчався досвід роботи Вінницької обласної організації НСКУ.

Осередок гідно представлений в органах місцевого самоврядування. О.Б.Комарницький є членом архітектурно-містобудівної ради, а також комісії із встановлення меморіальних знаків виконавчого комітету Кам'янець-Подільської міської ради. У 2017 р. він був членом тимчасових комісій, на яких розглядалися питання про спорудження пам'ятника борцям за Незалежність України, відзначення у місті подій Української революції 1917–1920 рр. О.В.Будзей плідно працює у складі міської топонімичної комісії.

Низка краєзнавців очолюють наукові інституції. О.М.Завальнюк здійснює керівництво осередком міжнародного Українського історичного товариства (м.Кент, США; м.Острог, Україна), Л.В.Баженов – Центром дослідження історії Поділля Інституту історії України НАН України, Н.О.Урсу – Міжнародним науковим центром досліджень історії образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва й архітектури, С.А.Копилов – науковою лабораторією «Проблем дидактики історії» кафедри всесвітньої історії, С.Е.Баженова – навчально-науковою лабораторією «Інноваційні технології в туризмі».

М.А.Печенюк здійснивала керівництво роботою кабінету-музею імені М.Леонтовича.

Краєзнавець Л.В.Баженов є керівником наукової школи «Регіональна історія Правобережної України», О.М.Завальнюк – «Проблеми української історії кінця XIX ст. – 30-ті рр. XX ст.», С.А.Копилов – «Проблеми української історіографії XVIII – початку XXI ст.», Н.О.Урсу – «Художня спадщина України в контексті сучасного мистецтвознавства», М.А.Печенюк – «Проблеми естетичного виховання молоді засобами музики у школах різного типу навчання і вищих закладах освіти».

О.М.Завальнюк є членом Президії НСКУ. До складу Правління НСКУ входить Л.В.Баженов. Ю.А.Хоптяр є членом колегії Державного архіву Хмельницької області, а С.В.Трубчанинов і А.Б.Задорожнюк – вченої ради Національного історико-архітектурного заповідника «Кам'янець», О.Б.Комарницький – музейної ради Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника.

Впродовж року вдалося провести декілька наукових конференцій та круглих столів. Зокрема, 14–15 грудня відбулася V Міжнародна науково-практична конференція «Микола Леонтович і сучасна освіта та культура», присвячена 140-річчю від дня народження видатного українського композитора, музично-педагогічного і культурного діяча, яка продовжила традицію попередніх всеукраїнських конференцій, присвячених впровадженню ідей великого подолання в українську і світову культуру й освіту. 24–25 листопада було проведено II Міжнародну науково-практичну конференцію «Ференц Ліст і Україна», присвячену 170-ій річниці з часу перебування Ференца Ліста в Україні.

11 жовтня спільно з Кам'янець-Подільським державним історичним музеєм-заповідником провели VII всеукраїнську науково-практичну конференцію «Археологія і фортифікація України». За підсумками наукової конференції видано науковий збірник [1].

Міська організація НСКУ виступила ініціатором і співорганізатором регіональної науково-практичної конференції «Володимир Гагенмейстер. Життя і творчість» (18 травня), науково-практичної конференції «Поділля у добу Української Центральної Ради» (15 червня) [2], круглого столу «Політичні репресії на Поділлі: причини, сутність та наслідки» (16 травня) [3].

Краєзнавці були учасниками десятків міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференцій, були організаторами чи співорганізаторами низки різного рівня наукових форумів.

Значна увага в осередку приділялася громадсько-науковій діяльності її членів. Зокрема, вони брали участь у рецензуванні конкурсних робіт членів МАН України, були членами журі цього конкурсу (В.А.Дубінський, А.Л.Глушковецький, П.В.Кліщинський, А.Г.Бренюк, С.А.Сидорук, В.Б.Стедок, Ю.А.Хоптяр, В.В.Щегельський, Л.А.Воронюк, Ю.А.Клімчук). За ініціативи В.А.Дубінського і при підтримці міської організації НСКУ було опубліковано 4-й випуск праць членів Кам'янець-Подільського міського наукового това-

риства Малої академії наук [4].

Дубінський В.А. очолював журі першого етапу конкурсних робіт членів МАН України, а також II етапу Всеукраїнської олімпіади з історії. Відрадно, що учениці 10 класу Кульчиєвської ЗОШ I–III ступенів Вероніка і Маргарита Тахтееви, Анастасія Гаврилук посіли другі місця на обласному етапі конкурсі МАН. Їхніми роботами керував С.А.Сидорук. Такі ж здобутки мають двоє вихованців Ю.А.Клімчука. Один із його учнів посів II місце у Всеукраїнському конкурсі МАН «Юніор-дослідник. Історик». Сам краєзнавець був учасником Всеукраїнського конкурсу майстерності педагогічних працівників поза-шкільних навчальних закладів «Джерело творчості» у номінації «Керівник гуртка-2017» і посів II місце на обласному етапі.

І.М.Конет був членом галузевої комісії другого етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт в галузі «Математичні науки» (м. Вінниця, 30–31 березня 2017 р.), членом журі фінального етапу XX Всеукраїнського учнівського турніру юних математиків імені професора М.Й. Ядренка (м. Чернівці, 29 жовтня – 3 листопада 2017 р.). В.Б.Стецюк входив до складу журі Всеукраїнського конкурсу «Моя Батьківщина – Україна» (I етап), а також Всеукраїнського конкурсу звітів про походи вихідного дня юних туристів (міський етап).

О.Б.Комарніцький консультував студентів податкового коледжу Д.Демидас і К.Думанську, які посіли відповідно перші-другі місця на міському і II (обласному) етапах олімпіади з історії України серед студентів коледжів, технікумів та училищ.

Краєзнавці міста активно співпрацюють з учителями регіону. Л.А.Воронюк входила до складу міського журі Всеукраїнського конкурсу «Учитель 2017 року». В.А.Дубінський брав участь у міських педагогічних конференціях вчителів історії м. Кам'янець-Подільського, Кам'янець-Подільського, Дунаєвського районів, під час яких розповів про здобутки краєзнавців міста, закликав до активнішої співпраці. Велику краєзнавчу роботу серед учнівської молоді проводила Л.А.Воронюк. Вона проводила Музейні уроки, уроки-екскурсії, створила учнівсько-вчительські проекти «Місця, які варто відвідати в Кам'янець-Подільському», була керівником учнівської команди в змаганнях «ВЕБ-квест», темою яких була «Держава графа Сцибора-Мархоцького». Краєзнавець створила віртуальну екскурсію «Кам'янець-Подільський: подорож в історію України доби УНР» (матеріал розміщено на сайті Хмельницького інституту післядипломної педагогічної освіти), започаткувала електронний каталог фото Подільського краю, організувала фотоконкурс для старшокласників «Золоте Поділлячко», етнографічну експедицію «Пізнаючи свій край, пізнаєш себе», учнівську конференцію «В межиріччі Буга, Збруча та Случа».

Члени осередку проводять фольклористичну роботу. Так, В.В.Щегельський продовжував роботу над програмною темою лабораторії етнології «Народна культура Поділля в контексті національного відродження України»,

допомагав учням і вчителям шкіл, студентам, аспірантам, докторантам у підборі джерел та літератури із фондів навчально-наукової лабораторії етнології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Студенти, очолювані В.В.Щегельським, брали участь у роботі літньої двотижневої етнологічної експедиції за маршрутом – сс. Оринин, Ріпинці, Теклівка Кам'янець-Подільського району Хмельницької обл. Записана автентична фольклорна інформація поповнила архів фондів матеріалів лабораторії етнології. Краєзнавець сприяв в організації та проведенні студентськими академічними групами факультету української філології та журналістики народознавчих заходів: «Андріївські вечорниці» та «Гадання на Катерини», постійно здійснював допомогу фондовим реквізитом лабораторії у проведенні загальноуніверситетських заходів, а саме: «З глибини сторіч – козацький клич»: історико-патріотичний захід до дня українського козацтва, дня захисника України та свята Покрови» (12 жовтня); «Осінній благодійний ярмарок» – (рекреаційна зона ЦК університету, 12 жовтня); «Літературне свято на честь 80-річчя з дня народження Наталі Кашук» (13 листопада 2017 року); «Новорічна феєрія» – виставка різдвяної атрибутики, довідкової літератури тощо (рекреаційна зона університету, 21 грудня 2017 – 8 січня 2018 р.).

Значні здобутки мають археологи-краєзнавці. Зокрема, А.Ф.Гуцал, В.А.Гуцал розробляли держбюджетну, госпрозрахункову тему «Дослідження пам'яток раннього залізного віку та території Середнього Подністрів'я». Вони проводили археологічні розвідки та проводили археологічні експертизи земельних ділянок на території Хмельницької обл., брали участь науково-дослідних експедиціях в Кам'янці-Подільському, на Рудковецькому городищі.

І.О.Старенький, працюючи начальником постійнодіючої археологічної експедиції «Кам'янець» ДП ОАСУ «Подільська археологія» проводив охоронні дослідження на території Старого міста за адресами: П'ятницька, 12, Польський ринок, 29-35, Кузнечна, 12, Шпитальна, 10, також у м. Городок та Бакотському скельно-печерному монастирі. Як керівник археологічної експедиції Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника здійснив археологічні розвідки в околицях Бакоти, Баговиці, Жванця та Сокола Кам'янець-Подільського району. Розробив електронну археологічну карту Кам'янця-Подільського. Брав участь у розробці та реалізації міжнародного українсько-литовського проекту (Інститут історії України, Інститут історії Литви, Кам'янець-Подільський державний історичний музей-заповідник) з відкриття експозиції «Поділля у складі ВКЛ» в пристінному корпусі на території Старого замку. Краєзнавець брав безпосередню участь у придбанні та перевезенні до Кам'янця-Подільського зі Львова архіву родини Ю.Ролле, у зйомках циклу сюжетів про вулицю Соборну, Карвасари, Підзамче, мости Кам'янця-Подільського та трипільську пам'ятки с. Жванець для телепрограми «Вулиці рідного міста» ХОДТРК «Поділля-Центр»; у прямому ефірі телеканалу ZIK у програмі «Історична правда з Вахтангом Кіпіані» про рабовласництво в Україні; дав інтерв'ю Городоцькому районному телерадіопресцентру з приводу археоло-

гічних досліджень на території м. Городок.

Краєзнавець Н.О.Урсу продовжила дослідження впливу візантійського стилю в архітектурі на сакральне мистецтво Хмельниччини, для чого виїжджала у м. Несебр (Болгарія, серпень 2017 року); проводила пошук мистецтвознавчих, історичних та архівних матеріалів для створення образів св. Апостолів Петра і Павла для храму св. Катерини Олександрійської у смт Вапнярці тощо.

Березіна І.В. виступила арт-менеджером фестивалю скульптури в дереві «ПОДІЛЛЯ WOODCRAFT» (серпень 2017 р., м. Кам'янець-Подільський, ЖК «Нова Будова»), куратором виставок «Простір без Часу. Світ» (постмодерну) Олега Червоноградського (м. Чернівці, серпень 2017 р.), виставки-презентації дослідження творчості Наполеона Орди. Краєзнавець організувала концерт барда, співака і композитора, виконавця козацьких і стрілецьких пісень Тараса Житинського.

З.М.Климишина надавала консультації щодо виконання тематичних запитів з генеалогії співробітникам Кам'янець-Подільського міського архіву та Державного архіву Хмельницької області. Вивчала родоводи письменника Є.Гуцала, відомого мостобудівника М.Савенка, родини дворян Паєвських, досліджувала діяльність дитячих будинків для дітей, батьки яких були репресовані, проводила збір музейних експонатів, книг, журналів, листівок, буклетів, інших матеріалів для Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника, міського архіву, Інституту національної пам'яті.

Значну екскурсійну роботу проводили В.А.Нестеренко, В.В.Щегельський, А.Ю.Скрипник, В.Б.Стецюк, Р.В.Йолтуховський, В.В.Пагор, К.В.Мельничук.

Члени осередку провели велику видавничу роботу. Зокрема, вдалося опублікувати 10 монографій [5-14], 12 книг, брошур та покажчиків [15-26], 5 навчальних видань [27-31]. Краєзнавці видали 428 статей, у т.ч. 87 статті у фахових журналах і наукових збірниках, 322 – в інших наукових виданнях, 19 – у закордонних виданнях.

Найбільший науковий доробок мають О.М.Завальнюк, який опублікував 36 праць, О.Б.Комарницький – 32, І.М.Конет – 29, А.Г.Філінюк – 27, І.О.Старенький – 24, В.Б.Стецюк – 23, Л.В.Баженов – 22, В.С.Прокопчук – 21.

Наприкінці травня, під час відзначення «Дня науки», у залі засідань Кам'янець-Подільської міської ради було презентовано багато ілюстровану науково-популярну книгу тандему краєзнавців О.І.Расщупкіна та С.В.Трубчанінова про Кам'янець [25]. Варто зазначити, що дане видання вийшло як українською, так і англійською мовами, а отже служитиме популяризації історії міста Кам'янець-Подільського у багатьох країнах світу.

Низку публікацій краєзнавці опублікували у місцевих газетах. Зокрема, О.В.Будзей впродовж року регулярно вів рубрику «Історія» в газеті «Подільянин». У цьому ж виданні щоп'ятниці публікувалася краєзнавча сторінка «Кам'янецькі перехрестя» та рубрика «Видано в Кам'янці». На сайті «Вічний Кам'янець» розміщував краєзнавчі матеріали, а також протягом року щодня виставляв зібрані протягом кількох років дані для «Кам'янецького календаря».

Підписав із видавництвом «Абетка» договір на видання в 2018 році 256-сторінкової книжки «Твій Кам'янець». Частина матеріалу вже здав видавництву.

У місцевій періодиці публікувалися також О.Б.Комарніцький, В.А.Нестеренко, Г.О.Осетрова, В.В.Пагор, І.О.Старенький.

Ряд членів міської організації були відповідальними редакторами, секретарями, членами редколегій 73 наукових збірників та бібліографічних покажчиків. Краєзнавці міста виступили рецензентами наукових та навчальних видань. Зокрема, О.М.Завальнюк прорецензував 17 видань, Л.В.Баженов – 8, І.М.Конет – 5, А.В.Рудь – 4, В.А.Дубінський – 3, Н.О.Урсу і А.Г.Філінюка – по 2, С.Е.Баженова, О.А.Чеканська, А.Ф.Гуцал, А.Б.Задорожнюк, С.А.Копилов – по 1.

Члени міської організації працювали у складі спеціалізованих вчених рад по захисту дисертацій Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (О.М.Завальнюк, Л.В.Баженов, С.Е.Баженова, С.А.Копилов, В.С.Лозовий, А.Г.Філінюк), Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Л.В.Баженов), Національного інституту стратегічних досліджень (В.С.Лозовий).

Краєзнавці здійснювали рецензування 40 дисертацій, написали 33 відгуки на автореферати дисертацій. Під керівництвом А.Г.Філінюка кандидатську дисертацію захистила А.Л.Богуцька.

Отже, у 2017 р. осередок краєзнавців із Кам'янця-Подільського провів чималу корисну роботу, яка влилася у загальний величезний доробок Національної спілки краєзнавців України.

Список використаних джерел і літератури

1. Археологія і фортифікація України: зб. матеріалів VII Всеукр. наук.-практ. конф., м. Кам'янець-Подільський, 11 жовтня 2017 р. / [редкол.: О.О.Заремба (відп. ред.), І.О.Старенький, П.А.Болтанюк та ін.]. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2017. 400 с.
2. Будзей О. Поділля в роки Української Центральної Ради // Подолянин. 2017. 23 червня.
3. Будзей О. «Розгул червоного диявола» // Подолянин. 2017. 26 травня.
4. Наукові студії учнів-старшокласників: зб. наукових повідомлень за підсумками роботи Кам'янець-Подільської філії Малої Академії наук. / [редкол.: В.А.Дубінський (співголова), С.В.Старченко (співголова), О.Б.Комарніцький (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський, 2017. Вип. 4. 56 с.
5. Баженов Л.В., Баженова С.Е., Буторіна В.В. та ін. Історико-культурні, географічні та економічні аспекти розвитку туризму на Хмельниччині: колект. монограф. Кам'янець-Подільський: К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2017. 168 с.
6. Баженов Л.В., Задорожнюк В.Л. Володимир Січинський і Україна: монографія, присв. 100-річчю Української революції 1917–1921 рр. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2017. 352 с.
7. Баженова С.Е. Юзеф Ролле і Україна: монограф. Кам'янець-Подільський: Сисин Я.І., 2017. 202 с.

8. Байдич В. Г., Завальнюк О. М., Комарніцький О. Б. Архівна справа на Хмельниччині: історія та сучасність. Вінниця: ТОВ «Ніланд-ЛТД», 2017. 390 с.

9. Замки, фортеці, пізньосередньовічні міські укріплення Хмельницької області / В.А.Захар'єв, І.О.Старенький, С.М.Шпаковський. Хмельницький: ФОП Цюпак А. А., 2017. 216 с.

10. Зваричук Е.О. та ін. Винний та гастрономічний туризм: глобальні тренди/ за ред. Д.І.Басюк. Вінниця, 2017. 318 с.

11. Комарніцький О. Б. Студенти-педагоги у модернізації вищої освіти радянської України у 1920-1930-х рр.: монограф./наук. ред. проф. О. М. Завальнюк. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2017. 984 с.

12. Урсу Н.О. Домініканський костел св. Миколая в Кам'янці-Подільському: монограф. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2017. 116 с.

13. Урсу Н.О. Храми Домініканського ордену на землях Східного Поділля: монограф. Berlin: LAP Lambert Academic Publishing, 2017. 64 с.

14. Урсу Н. О. Чари козацького письма. Мальовниче життя Бориса Негоди : монограф. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2017. 123 с.

15. Баженов Л.В., Єсюнін С.М. та ін. Місто Хмельницький: путівник. Хмельницький: ФОП Сторожук, 2017. 80 с.: іл.

16. Березіна І.В. Твори Тетяни Яблонської у збірці Кам'янець-Подільського історичного музею-заповідника. Альбом-збірка. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин Я.І., 2017. 44 с.

17. Березіна І.В. Мистецький розмай Леоніда Сорокатога. Альбом-збірка. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2017. 23 с.

18. Видання особового фонду Павла Дорожинського, які зберігаються у фонді читального залу історичного факультету К-ПНУ імені Івана Огієнка: бібліографічний покажчик / [ред. кол. В.А.Дубінський (голова), Л.В. Климчук (відп.ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2017. 54 с.

19. Завальнюк О.М. Володимир Байдич: щирий українець, патріот, науковець і професіонал-управлінець (до 60-річчя від дня народження). Хмельницький, 2017. 52 с.

20. Завальнюк О.М., Олійник С.В. Поділля і Південно-Східна Волинь в добу Центральної Ради. Кам'янець-Подільський, 2017. 129 с.

21. Завальнюк О.М. Українська інтелігенція і реформування загальноосвітньої школи на Поділлі (1917–1920 рр.): Історичний нарис. Кам'янець-Подільський, 2017. 70 с.

22. Конет І.М., Білик Р.М. Наукова і науково-технічна діяльність Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка у 2016 році: довідкове видання. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. 91 с.

23. Конет І.М., Білик Р.М., Яблонська Д.Р. Рейтинг наукової роботи професорсько-викладацького складу (штатних працівників) кафедр університету за 2016 рік. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. 19 с.

24. Повстанський рух на Поділлі під проводом отамана Гальчевського (Орла): зб. док. і матеріалів / Упоряд.: В.Г.Байдич (голова), О.М.Завальнюк, В.В.Галатир,

Ю.В.Олійник, Н.В.Павлунішена. Хмельницький: „Поліграфіст-2”, 2017. 256 с.

25. Расшупкін О.І., Трубчанінов С.В. Кам'янець на Поділлі. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин Я.І., 2017. 128 с.

26. У пошуках історичної правди: до 65-річчя від дня народження і 40-річчя науково-педагогічної діяльності доктора історичних наук, професора, академіка О.М.Завальнюка / [уклад.: В.С.Степанков, А.Г.Філіпчук, О.Б.Комарницький]. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2016. 464 с.

27. Баженова С.Е. Кулінарна етнологія: навч. посіб. для студентів за напрямом підготовки «Готельно-ресторанна справа». Кам'янець-Подільський: Абетка-Світ, 2017. 246 с.

28. Баженова С.Е. Основи туropolерейтингу: навч. посіб. для студентів за напрямом підготовки «Туризм». Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т імені Івана Огієнка, 2017. 186 с.

29. Баженова С.Е., Опря Б.О. Екскурсологія: підруч. для магістрантів з спеціальності «Туризм». Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2017. 352 с.

30. Методичні рекомендації для виконання та захисту дипломних робіт зі спеціальності 242 Туризм за освітньою програмою Туризмознавство / [Уклад. Баженова С.Е.] Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т імені Івана Огієнка, 2017. 52 с.

31. Паур І.В. Музейна практика: навч.-метод. вказівки для студентів художніх спеціальностей. Кам'янець-Подільський, 2017. 60 с.

Oleksander Komarnitskyi

**Kamyanets-Podilsky region organization
of the National Union of Local History of Ukraine in 2017:
main results of activities**

The article describes the activities in 2017 of the Kamyanets-Podilsky region organization of the National Union of Local History of Ukraine. We are talking about the numerous and qualitative structure of the cell, which is the best in Khmelnytsky district. It is noted that the cell is adequately represented in the government of the NSCU, in the local self-government. Scientific organizations are headed by a number of local historians. It is told about the organization of several scientific conferences and roundtables, participation of its members in social and scientific activities, also, in reviewing the contest works of members of the IAS of Ukraine, membership in the jury of this contest, subject Olympiads of history, competitions of student scientific works. The author analyzes the cooperation of the regional ethnographers with the teachers of the region, shows the work of folklore work, the activity of archaeologists. There is a data of the publication of monographs, books, pamphlets and indexes, educational publications, articles, editing of scientific collections and bibliographic indexes, review of scientific publications, work as part of specialized scientific councils for the protection of these of the Kamyanets-Podilsky National University of Ivan Ohienko, the Chernivsi National University of Yuri Fedkovych, National Institute for Strategic Studies, reviewing these, writing reviews on the author's these.

Keywords: *Kamyanets-Podilsky, local lore, cell, book, collection, conference.*

А.Б. Комарницький

**Каменец-Подольская городская организация
Национального союза краеведов Украины в 2017 г. :
основные результаты деятельности**

В статье охарактеризована деятельность в 2017 г. Каменец-Подольской городской организации Национального союза краеведов Украины. Речь идет о количественном и качественном составе ячейки, которая по этим показателям является лучшей в Хмельницкой области. Отмечается, что ячейка достойно представлена в руководящих органах НСКУ, в органах местного самоуправления. Ряд краеведов возглавляют научные организации. Рассказывается о проведении организацией нескольких научных конференций и круглых столов, участие ее членов в общественно-научной деятельности, в частности, в рецензировании конкурсных работ членов МАН Украины, членстве в жюри этого конкурса, предметных олимпиадах по истории, конкурсов студенческих научных работ, достижения воспитанников членов организации. Автор анализирует сотрудничество краеведов города с учителями региона, показывает проведение фольклористической работы, деятельность археологов-краеведов. Приводятся данные о публикации краеведами монографий, книг, брошюр и справочников, учебных изданий, статей, редактировании научных сборников и библиографических указателей, рецензирование научных изданий, о работе в составе специализированных ученых советов по защите диссертаций Каменец-Подольского национального университета имени Ивана Огиенко, Черновицкого национального университета имени Юрия Федьковича, Национального института стратегических исследований, рецензирование диссертаций, написание отзывов на авторефераты диссертаций.

Ключевые слова: *Каменец-Подольский, краеведы, ячейка, книга, сборник, конференция.*

Одержано 25 грудня 2017 року